

Island

Åter är det dags för föreningens medlemmar att åka till Island. Det har gått några år sedan första gången, som var 1975. Då var marken fortfarande så het efter vulkanutbrottet på Vestmannaeyjar att den brände stövelsulorna. Utbrottet var 1973. Man räknar med i medeltal fem år mellan vulkanutbrott på Island. Det har faktiskt hänt en hel del sedan resan 1975. I Krafla-Leirnúkuområdet rinner lavan ut då och då och marken skakar ofta. Detta bidrar till att det kraftverk man har byggt där, som drivs med ånga från borrhål, fungerar dåligt. 1975 badade vi på natten nere i den underjordiska bassängen i Grottagjá i skenet från stearinljus. Det var behagligt varmt. 1978 blev vattnet 20° hetare och kan nu möjligen fungera som diskvatten om man tar upp en hink när man passerar. Men det finns andra ställen där man badar i hetvatten från jorden. Vid tältplatsen i Reykjavik finns ett lämpligt placerat bad som man kan besöka strax efter att man har kommit till Island. Det är rätta platsen att sitta och diskutera i någon av de runda bassängerna. Välja bassäng med lämplig temperatur och flytta till varmare om det passar.

Resan 1977 resulterade i en skrift »En färd till Island 1977« som FNSiN nu ger ut i ny upplaga. Materialet till skriften samlades ihop under resan och i en studiecirkel före resan och omfattar en mängd olika aspekter på Island och resandet. Den

nya upplagan innehåller samma material, men det har tillkommit en beskrivning av den politiska och ekonomiska utvecklingen sedan 1977. Litteraturlistan innehåller dessutom några nya böcker.

Studier, gärna i form av en studiecirkel, är en lämplig inledning till en resa. Trots att Island ligger nära finns där mångahanda ting och fenomen som kan kännas främmande.

Fordon måste ordnas långt i förväg om det inte gäller en liten personbil. Sådan kan man få tag på med några dagars väntan i Reykjavik eller Akureyri. Ska man ha mat med sig eller ska man köpa på platsen för turerna in i ödemarken? Det är tull på import av matvaror, frystorkat, om det skickas i större satser. Räkna inte med att kunna smugla in det som klätterutrustning. I skriften finns för övrigt en del tips om Islands matspecialiteter. T-sprit får man inte tag i utan vidare. På Island använder man huvudsakligen fotogen- och gasolkök.

En ny upplaga har det också kommit av Askeff Löve's »Islenskkferðaflóra«. Även om den är skriven på isländska är den tämligen lätt att följa. Vokabulären är ju begränsad. För den som är något mindre systematiskt botaniskt intresserad fungerar den svenska »Fältfloran« och den svensk-norska »Fjällfloran« som en god hjälp om man vill namnge många av växterna. Eyrarós finns inte med i den svenska flororna. Den förekommer inte öster om Island.

Året 1977 kunde man för första gången åka vanlig bil längs kusten hela vägen runt Island. Tidigare fanns ingen bro över det enorma Skeðararsandur nedaför Vatnajökull. Fyrhjulsdrivna fordon kunde passera vid gynnsamt väder och lågt vattensstånd. Med bron öppnades plötsligt områdena längre österut. Nationalparken Skaftafell blev lättillgänglig. Dit åker man nu med reguljär buss från Reykjavik på en halv dag. Det har blivit ett turistställe med en enorm campingplats, där man till och med har lyckats få ner ett och annat grässtrå i gruset.

Hur reser man nu omkring på Island. Längs kustvägen går det bussar reguljärt. Det är således tämligen lätt att ta sig fram, även om bussen susar förbi många fina sevärdheter. Det finns dessutom många hyrfirmor som hyr ut småbilar. Ta inte med bil hemifrån. Vägarna är bitvis mycket steninga. Räkna med punkteringar. Men däckreparationer ordnas snabbt i de flesta större byar. Det inre av Island kräver mer förberedelser. Det är inte så att det är väglöst. Man gör bäst i att följa de vägar som är uppkörda. De är ofta angivna som jeepvägar på kartor. Men framkomligheten är inte garanterad. Den beror på fordon och väder. Broar saknas oftast och möjligheterna att passera en älv beror mycket på skickligheten hos den som kör. Och det är inte alltid detta hjälper. Till synes oskyldiga flodfåror rymmer djupa hål under vattnet. En god regel är att först vada till fots över ett okänt vattendrag. Den flod man kan vada över i höga stövlar går också att köra över. En isländsk fyrhjulsdriven buss med isländsk chaufför eliminerar sådana svårigheter. Han kan dessutom hålla radiokontakt med kollegor längre in och få tips om framkomligheten. Men det kan ju också hända att det är oframkomligt därför att chauffören har någon bekant längs vägen och man får övernatta på ett oväntat ställe. Nästa dag går det sedan utmärkt att åka vidare.

Med dessa små råd vill jag önska en trevlig och lagom spännande och strapatsrik resa.

Text och foto: Åke Rehnström

